

TLAČOVÁ SPRÁVA

Príklady dobrej praxe

V mníchovskom centre dávajú veciam druhý život. Na Slovensku sa obdobné projekty pomaly rozbiehajú

Čo robíte s nepotrebným nábytkom, elektronikou alebo doplnkami, ktoré sú odložené na dobu „ak by náhodou“ alebo sú len lapačmi prachu? Do popredia sa dostáva pojem **upcyklácia alebo opätovné použitie**. Odpoveď, čo sa skrýva za týmito dvoma pojmami, poskytuje Centrum opakovaného použitia Halle 2 v Mníchove. Ako uvádza združenie Zero Waste Europe, ktoré zastrešuje európsku sieť komunit, organizácií, či odborníkov za znižovanie odpadu, nemecké re-use centrum je modernejšou verziou pilotného projektu z roku 2000.

Projektom sa v meste snažili nájsť nové spôsoby, ako sa priblížiť obyvateľom a podporovať ich v udržateľnejšom životnom štýle. „Vytvorili spoluprácu s recyklačnými strediskami, v ktorých pre Mníchovčanov inštalovali zberné miesta. Vybierané predmety potom skúsení experti opravili a následne predávali na zbernom dvore,“ hovorí Martina Gaislová z portálu menejodpadu.sk. Obyvatelia mesta tento projekt nielen uvítali, ale dopyt bol natoľko veľký, že vtedajšie priestory nestačili. Podobné kroky pritom robia aj slovenské organizácie snažiace sa spoluplávať znovuvyužitie nepotrebných vecí.

Nové centrum Halle 2

Centrum opätovného použitia Halle 2 môžeme prirovnať k veľkému bazáru, ktorý bol v roku 2016 vybudovaný s cieľom **znižiť množstvo vyprodukovaného odpadu recykláciou**, upcykláciou alebo opravou vecí. Nejde však o predaj starých a škaredých vecí, ktoré nikto nechce. „Miesto ponúka neustále meniaci sa sortiment výrobkov, od hračiek po elektroniku a nábytok. Všetok tovar, ktorý re-use centrum ponúka, pochádza od občanov Mníchova, ktorí môžu svoje nepotrebné veci odovzdať v 12

recyklačných staniciach,“ vysvetľuje Martina Gaislová. Ďalším miestom, kde môžu občania odovzdať svoje veci, je priamo aj centrum Halle 2. To dokonca ponúka aj službu zberu nepotrebných vecí po meste.

Cieľom centra opätovného použitia je **znižiť množstvo komunálneho odpadu** tak, že sa zvýši počet odovzdaných vecí. Veci, ktoré obyvatelia odovzdajú, môže v dobrom stave získať niekto iný. V centre vytvárajú nové príležitosti na opravu pokazených predmetov a predĺženie životného cyklu produktov.

Predaj výrobkov priamo v centre opakovaného použitia je však len "kvapkou v mori", oproti tomu, čo Halle 2 svojim návštevníkom ponúka. Predaj výrobkov je zabezpečený aj cez sociálne siete alebo platformy určené na predaj cez internet. Ak však niekoho nudí obyčajné nakupovanie cez internet alebo priamo v obchode, centrum ponúka riešenie aj pre adrenalínových nadšencov, ktorí si môžu vyskúšať nakupovanie prostredníctvom dražieb. Halle 2 nie je len re-use centrum, ale aj komunitným centrom. Centrum organizuje množstvo kurzov, napríklad ako si opraviť bicykel, upcyklovať oblečenie alebo ako správne namaľovať, či nalakovať nábytok. S čoraz vyššou popularitou projektu sa zlepšujú aj výsledky, ktoré centrum dosahuje. Vďaka iniciatíve spoločnosti AWM sa podarilo „zachrániť“ až **tisíc ton odpadu**, čím sa zároveň znížilo množstvo komunálneho odpadu, ktorý by inak skončil na skládkach. V súčasnosti navštevuje centrum až 270 zákazníkov denne, zamestnáva čoraz väčšie množstvo pracovníkov a mesačne predá viac ako 14 000 produktov.

Využitie vyhodenených vecí na Slovensku

Centrum v Mníchove je jedným z úspešných príkladov z praxe, z ktorého sa môže Slovensko inšpirovať. „Niet pochýb, že by sa podobné centrá opätovného použitia na našom území tešili veľkej popularite. Zároveň by mohli byť riešením, ako znížiť množstvo komunálneho odpadu vyprodukovaného obyvateľmi,“ hovorí Martina Gaislová. **Miestami opätovného využitia** by sa mohli u nás stať zberné dvory v jednotlivých samosprávach, kam by mohli obyvatelia priniesť funkčné, ale pre nich už nepotrebné veci a predmety. V Bratislave takýto projekt už vyskúšali a stretol s pozitívnou odozvou. Obyvatelia tak mohli v rámci mestského bazára, ktorý však fungoval iba počas vybraných dní, odovzdať nepoužívané veci.

Inšpiráciou pre všetkých, ktorým záleží na životnom prostredí a **chcú jednoduchými krokmi znížiť množstvo vyprodukovaného odpadu**, je projekt občianskeho združenia Priatelia zeme. Na webovej stránke www.nulaodpadu.sk si každý môže nájsť rady, ako nenakupovať zbytočné obaly, ako si opraviť pokazenú vec, prípadne zabezpečiť jej prenajatie niekomu inému. Prírode aj sebe môžeme aj radami, ako neplytvať jedlom alebo kde sa v našom okolí nachádza bezobalový obchod. Užitočné informácie ponúka aj Inštitút cirkulárnej ekonomiky INCIEN, ktorý vytvoril [cirkulárne mapy](#). Nájdete na nich rady, kde nakúpiť bez obalu alebo kde sa nachádza komunitné kompostovisko. Nájdete tam aj zoznamy požičovní, opravovní, krajčírskych alebo miest, kde môžete odovzdať použité zubné kefky. Slovensko má potenciál dať odpadu druhý život. Samosprávy môžu pri tom využiť skúsenosti zo zahraničia a podobné projekty si zaradiť do svojich stratégií. Výsledky na seba nenechajú dlho čakať.

Kontakt

Tomáš Halán
pr@menejodpadu.sk
mobil: 0911 396 462